

In Memoriam †

mr. G.P. Hamer
(1954-2008)

Stijn Franken

advocaat in Amsterdam, hoogleraar straf(proces)recht in Utrecht

In het *Advocatenblad* van 19 december 2008 verscheen een korte beschouwing over de consequenties van een recente uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens voor de Nederlandse strafrechtspleging. Een van de auteurs was Gerard Hamer. Aan twee arresten van de strafkamer van de Hoge Raad die in de eerste aflevering van de 'Nederlandse Jurisprudentie in 2009' zijn opgenomen, ligt een mede door Gerard Hamer opgestelde cassatieschriftuur ten grondslag. Deze eenvoudige vaststellingen tekenen in veel opzichten de man die in de tussenliggende periode, op 29 december 2008, overleed. Zij laten een vasthoudend advocaat zien die welhaast onvermoeibaar streed voor de belangen van zijn cliënten. Met gebruikmaking van de meest recente jurisprudentie, van nationale en internationale herkomst, en met een creatief beroep op wetenschappelijke inzichten kwam hij ook los van concrete zaken op voor de rechtspositie van kwetsbare personen en zag hij altijd weer ruimte voor verbetering van de rechtspraktijk. Hij werkte in zijn zaken en in zijn publicaties bovendien graag samen met kantoorgenoten, en heeft zich daarbij een opleider van formaat getoond.

Uitvoerig

Gerard Hamer was een van degenen die zich heeft ingezet voor een piketregeling ten behoeve van psychiatrisch patiënten die gedwongen worden opgenomen. Hij kwam op voor drugsverslaafden die werden geconfronteerd met dijkverboden van de gemeente Amsterdam. In dergelijke zaken kon hij zijn juridische talenten kwijt en kwam zijn sociale bewogenheid tot uitdrukking. Dat is, sinds zijn beëdiging in 1981, niet veranderd, ook niet toen hij naam

maakte als raadsman in strafzaken.

In andere opzichten springt de continuïteit in zijn praktijkuitoefening eveneens in het oog. Het kantoor bleef gewoon gevestigd in de Amsterdamse Pijp. De gestage toename van het aantal kantoorgenoten is simpelweg opgevangen door belendende panden erbij te betrekken. De fiets bleef een geliefd vervoermiddel, zijn kleding wat nonchalant.

Tijdens een warme herdenkingsbijeenkomst werd gememoreerd dat hij altijd lange dagen maakte, uitvoerige pleidooien en schriften niet schuwde en nogal eens verzocht om het horen van heel veel getuigen. Als dat in het belang van de cliënt is, dan moet dat gebeuren, en dan is het niet relevant dat de zaak bijvoorbeeld gaat over een ogenschijnlijk eenvoudige winkeldiefstal. Die houding verraadt de echte advocaat, en dat is Gerard Hamer altijd geweest. In een andere professie zou ik me hem maar moeilijk hebben kunnen voorstellen.

Jongensachtig enthousiasme

De laatste jaren legde hij zich in toenemende mate toe op de behandeling van cassatiezaken en op klachten bij het EHRM. Op 10 november 2005 haalde hij in Straatsburg zelfs tweemaal het gelijk van zijn cliënten. Nederland werd die dag zowel in de zaak-Bocos-Cuesta als in de zaak-Ramsahai op zijn vingers getikt. In de eerstgenoemde zaak was Bocos-Cuesta tot een gevangenisstraf veroordeeld voor seksueel misbruik van enkele kinderen. Het hof kwam tot de slotsom dat diens recht op een eerlijk proces was geschonden. Op geen enkel moment in het nationale strafproces was aan de verdediging namelijk de gelegenheid geboden om de kinderen te ondervragen, terwijl de bewezenverklaring in beslissende mate berustte op de verklaringen die deze kinderen tegenover de politie – en dus buiten aanwezigheid van de verdachte of diens raadsman – hadden afgelegd.

In de zaak-Ramsahai stond hij de nabestaanden bij van een jongen die door een politiekogel was overleden, zonder



dat de verantwoordelijke politiemann werd vervolgd. Het strafrechtelijk onderzoek tegen die opsporingsambtenaar leidde tot een sepot; het beklag tegen niet-vervolg werd door het gerechtshof ongegrond verklaard. Het EHRM sprak onder meer als zijn oordeel uit dat de positieve verplichting om een adequaat en onafhankelijk onderzoek in te stellen naar dodelijk overheidsgeweld meebrengt dat dit niet – ook niet ten dele – kan worden verricht door collega's van hetzelfde politiekorps. Dat is inmiddels dan ook de regel geworden.

Met zaken als deze droeg Gerard Hamer bij aan de rechtsontwikkeling. Hij kwam goed gedocumenteerd op voor de belangen en de rechten van het individu. Mede door zijn passie en het jongensachtige enthousiasme waarmee hij het vak beoefende, groeide zijn kantoor uit tot het grootste strafrechtkantoor van Nederland. Maar zijn aandacht beperkte zich niet tot klanten en kantoorgenoten. Soms belde hij op om te vragen hoe het ging of om even de laatste ontwikkelingen door te nemen.

Hij was bovenal een charmante, geestige man die oprecht aandacht had voor en geïnteresseerd was in anderen. De vele reacties na zijn overlijden die zijn naasten en zijn kantoor hebben bereikt, de grote opkomst bij de herdenkingsbijeenkomst en de woorden die bij die gelegenheid werden gesproken, bevestigen dit. Hij wordt gemist. Gerard Hamer was nog maar 54 jaar oud.